

Raamatututvustaja Juuli-august 2018

Eestikeelsed heliraamatud

Jennifer Ackerman. Geniaalsed linnud

teksti esitanud Urve Koni

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 14 tundi 05 minutit

Pikka aega on üldiselt arvatud, et linnud on lollid. Õela pilgu ja pähkliajuga. Viimase kahekümne aasta jooksul on aga tulnud hulganisti näiteid linnuliikidest, kes on vaimselt võimelised primaatide sarnasteks saavutusteks. On lind, kes suudab emaste ligimeelitamiseks luua marjadest, klaasitükkidest ja õitest värviküllaseid kujundeid. On liik, kes lahendab klassikalise mõistatuse sama kiiresti kui viieaastane laps, ja liik, kes on lukkude lahtimuukimise ekspert ... Intelligentus on kahtlane mõiste isegi Homo sapiens'i puhul – seda on raske määratleda ja keeruline mõõta. Üks psühholoog kirjeldab seda kui võimet õppida või saada kasu kogemuste abil, teine aga kui võimet omandada võimeid. See raamat on katse mõista geniaalsuse eri vorme, mis on teinud linnud nii edukaks. Jennifer Ackerman (sünd 1959) õppis kirjandust Yale'i ülikoolis ning on kirjutanud palju populaarteaduslikke artikleid ja raamatuid. "Geniaalsed linnud" valiti 2016 mitmete väljaannete poolt aasta kõige paremate raamatute hulka ja on ilmumas paljudes keeltes.

Blake Crouch. Wayward Pines. III osa. Viimne linn

teksti esitanud Lauri Kaldoja

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 50 minutit

Tere tulemast Wayward Pinesi, viimasesse linna maa peal. Salateenistuse agent Ethan Burke on kolme nädala eest Idaho osariigi linna Wayward Pinesi saabunud. Selles linnas dikteeritakse inimestele, kellega abielluda, kus elada, kus töötada. Lastele õpetatakse, et David Pilcher, linna asutaja, on jumal. Mitte keegi ei tohi lahkuda. Isegi küsimuste esitamine võib saatuslikult lõppeda. Ent Ethan on avastanud vapustava saladuse, mis asetseb teisel pool Wayward Pinesi kaitsvat elektritara. Ta teab, kui õudne maailm linnakest ümbritseb. Selle saladuse tõttu on kogu linnakese elanikkond täienisti ühe hullu ja tema käsilaste võimuses. See saladus võib aga iga hetk läbi tara murda ning viimsegi inimkonnast hävitada. Blake Crouch viib Wayward Pinesi sarja meelierutava lõpuni, mis hoiab kuni viimase leheküljeni raamatu külge naelutatuna.

Cecilia Ekbäck. Hunditalv

teksti esitanud Külli Palmsaar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 16 tundi 50 minutit

1717. aasta, Rootsi Lapimaa. Koos oma abikaasa Paavo ning tütarde Frederika ja Doroteaga jõuab Maija Soomest päralt oma uude koju. Ta loodab end mineviku taagast lahti raputada ja kaunil, kuid karmil maal uut elu alustada. Nende kohal kõrgub ähvardavalt Blackåseni mägi, mille kurjakuulutav kohalolu tumestab orgu ja sünge ajalugu kummitab selle varjus elavaid asunikke. Kitsi karjatades leiab Frederika naabri moonutatud surnukeha. Erikssoni surm aetakse huntide süüks, aga Maija on veendunud, et haavad on põhjustanud inimene. Hoolimata naabrite kummalisest huvipuudusest ja Erikssoni lese saatusest, otsustab Maija surmajuhtumit edasi uurida. Suvest saab sügis ja sügisest hunditalv – kõige karmim talv, mida keegi mäletab. Maija alustab ohtlikku ettevõtmist, et paljastada Blackåsenil aset leidnud traagilised sündmused, mille nii naabrid kui ka kirik on otsustanud maha vaikida. Külmas, näljas ja igikestvas pimeduses jõuab Maija vähehaaval teadmiseni, mis on Blackåseni varjus elamise ja seal ellujäämise tõeline hind, ja kohutava tõeni nende kohta, kes on pidanud seda maksma.

Maria Elise. Eluteater

luuletusi loeb Doris Peucker alias Maria Elise

Kuussaare : D. Peucker, 2018

1 CD : mp3 formaat, 32 minutit

Maria Elise. Valged väljad

luuletusi loeb Doris Peucker alias Maria Elise

Kuressaare : D. Peucker, 2018
1 CD : mp3 formaat, kestus 39 minutit

Marje Ernits. Pidu

teksti esitanud Malle Allika
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 4 tundi 47 minutit

Et sõbrannadele muljet avaldada, korraldab Liina oma kolmekümnenda sünnipäeva puhul peo. Ta valib selle toimumise paigaks Läti piiri ääres üksildases paigas asuva maamõisa, sest tahab oma sõpradele pakkuda midagi väga erilist. Peojärgsel hommikul üksi ja poolalasti mererannas ärgates ei tunne ta ümbrust ära ning arvab, et sõbrad on ta maha jätnud. Peost ja läinud ööst ei suuda ta suurt midagi meenutada. Ekselnud mõnda aega tühjal rannal, leiab ta lõpuks ulualuse tillukeses räämas rannamajakeses, kus juba elab keegi. Peagi selgub, et ka mõis, kus pidu peeti, ei asu kaugel, kuid seal pole enam ainsatki hingelist. Hüljatud paigast lahkumiseks võimalusi otsides leiab Liina majakeses elava võõra mehe magamisaseme peatsist tolle kirjutatud päevikud ning hakkab neid salaja lugema.

Liz Fenwick. Cornwalli taeva all

teksti esitanud Anne Margiste
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018
1 CD : DAISY raamat, 12 tundi 46 minutit

Õise rongiga Cornwalli poole sõites murrab Demi pead, miks tal kogu aeg viltu veab. Ta on jäänud just ilma oma unistuste töökohast ja poiss-sõbra alatuse tõttu ka elukohast. Nii ei jää tal üle muud, kui ajutiselt vanaisa juurde Cornwalli kolida. Äsja lehestunud Victoria on veendunud, et lõpuks ometi on tal kõik, mida ta kunagi soovinud on. Aastaid kestnud armastuseta abielu kõrvalt oli tal alatasa salasuhteid ja vastse lese põlvvega kaasnev vabadus istub talle hästi. Eriti rõõmustab teda asjaolu, et lõpuks ometi peaks Cornwalli uhke Boscaweni mõis talle kuuluma. Kuid mõlemat naist ootab ees üllatus, nende õnn on pöördumas ja neil tuleb leida uuest olukorrast väljapääs. Seejuures hakkab õuna- ja lilleaedadest ümbritsetud mereäärne Boscaweni mõis mängima olulist rolli nii ühe kui ka teise elus.

Coryne Hall. Keiserlik baleriin Matilda Kšessinskaja ja Romanovid

teksti esitanud Kaire Klaos
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 14 tundi 52 minutit

Matilda Kšessinskaja oli Venemaa esimene priimabaleriin ja vene balletitraditsioonide üks loojaid, niisama kuulsad on tema armulood tsaariperekonna liikmetega. Lisaks andeka, võluva ja tahtekindla naise loole toob raamat lähemale ka ühe pöördumatult kadunud glamuurse ajastu, keiserliku Venemaa kõrgklassi elu, Euroopa kuningakodade omavahelised sidemed ning rikaste ja ilusate meelelahutused Riviera kuurortides ja kasiinodes.

Sophie Hannah. Kas sa nägid Melodyt?

teksti esitanud Sirje Treiman
Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018
1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 41 minutit

Murdepunktini viidud, jätab Cara Burrows maha oma kodu ja pere ning põgeneb viie tärni kuurortspaasse, mida ta endale lubada ei saa. Hilisööl, surmväsinud ja meeleheitel, avab ta hotellitoa ukse ning saab šoki, kuna keegi on juba ruumi hõivanud – mees ja teismeline tüdruk. Administraatori tehtud väike viga, ent Cara hirm suureneb, kui ta mõistab, et eelnevalt hotellitoas nähtud elus ja terve tüdruk ei saa olla see, keda ta nägi: riigi kuulsaim mõrvaohver, Melody Chapa, kelle vanemad tema tapmise eest eluaegset karistust kannavad. Cara ei tea, mida uskuda: kõike, mida ta juhtumi kohta lugenud ja kuulnud on, või asitõendeid, mida ta oma silmaga nägi. Kas ta nägi tõesti Melodyt? Ning kas ta on valmis endale küsimuse esitama ja sellele vastama, kui see tähendab oma eluga riskeerimist?

Okakura Kakuzô. Teeraamat

teksti esitanud Krista Lepik
Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2018
1 CD : DAISY raamat, 2 tundi 44 minutit

Raamat on püsinud juba peaaegu sajandi ühena parimatest sissejuhatustest Aasia kultuuri. Selle raamatu kirjutas autor inglisekeelsena ning see oli mõeldud tutvustama mitte kitsalt Jaapani teetseremooniat taustaks olnud maailmavaadet, vaid laiemalt Isa mõtteviisi ja kunstipärisust üldse.

Stepan Karja. Käbi ja känd

teksti esitanud Vilja Raagmaa

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 22 tundi 36 minutit

Stepan Karja "Käbi ja känd" on juba kolmas raamat, mis viib meid taas autori lapsepõlvradadele temale nii armsal Setumaal. Siin toimuvad sündmused leiavad aset aastatel 1946–1948. Võim on vahetunud, paljugi on muutunud. Päris täpselt sellest veel aru ei saada, kuid võib juba aimata, et on asju, mis uuele võimule ei meeldi. Külarahval tuleb seni lihtsalt tavalise igapäevaeluga toime tulla. Kolhoosidest pole veel midagi kuulda, on lootus, et vaese talupidaja elu läheb kergemaks. Küladest Siberisse viidud on seni üksikuid, suur küüditamislaine 1949. aastal veel olemata. Peategelane Paul käib ikka koolis ja suviti karjas ning i-le paneb punkti tema pöörane rongisõit ja võitlus kotipoistega. Seda raamatut (ja ka kahte eelmist – "Eelkoolid" ning "Võõrad majas") võib jätkuvalt ja soojalt soovitada kui meie lähiajaloo suurepärase meeldetuletajat.

Selma Lagerlöf. Gösta Berlingi saaga

teksti esitanud Andres Ots

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 19 tundi 53 minutit

"Gösta Berlingi saaga" on romantiline ja kirglik lugu inimestest, kes võitlevad iseenda ja oma saatusega. Tulipäine Gösta on jäetud ilma pastoriametist, sest ta ei suutnud vastu panna viinale. Üsna haledas seisus mehe päästab maakonna kõige rikkam ja võimukam naine, Ekeby majoriproua, ning võtab ta enda juurde kostile nagu mitmed teisedki endised uhked mehed, kelle elu on viltu vedanud. Uhke ja karismaatiline Gösta võlub paljusid naisi, kuid õnne tema armastus neile ei too. Lagerlöf põimib raamatusse müstikat ja rahvapärismi ning romaan on ka omamoodi ülistuslaul Rootsi imelisele loodusele. Muuhulgas selle avalause on vast rootsi kirjanduse üks tuntumaid.

Sofia Lundberg. Punane aadressiraamat

teksti esitanud Katrin Karisma

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 49 minutit

Inimese ellu mahub nii palju armastust, õnne ja kurbust. Kui me ainult võtaksime endale aega, et kuulata. Dorisel on 1928. aastast saadik olnud üks ja seesama aadressiraamat. Seal on kirjas kõik inimesed, kellega ta oma elus on kohtunud. Nüüd elab ta üksinda Stockholmis ühes Bastugatani korteris. Aadressiraamatus on enamik nimesid maha kriipsutatud, surnud, ning Dorise elus on ainsaks vahelduseks hooldustöötaja külaskäigud ja vestlused teisel pool Atlandi ookeani elava õetütre tütre Jennyga. Ühel päeval hakkab Doris aadressiraamatus olevatest sõpradest kirjutama. Et Jenny, kes ainsana teda mäletama jääb, päriks ka tema jutustused. "Punane aadressiraamat" on haarav lugu, mis kirjeldab suure kaasaamisega elukogemust, mida üks vanem inimene endas kannab. See hõlmab ühte tervet elu ning viib lugeja kaasa reisile möödunud aegade Pariisi, New Yorki ja Stockholmi.

Maria Parr. Väravavaht ja meri

teksti esitanud Kristian Põldma

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 51 minutit

Uue jalgpallitreeneri saabumine toob kaheteistkümnendaastase Lena Lidi väravavahikarjääri kohale mustad pilved. Naabermaja Trille mõtiskleb, kuidas avaldada muljet nende klassi uuele tüdrukule. Vanaisa aga jahib merel kõigi aegade suurimat kalapurakat ega muretse põrmugi selle pärast, et hakkab juba vanaks jääma. Ühe aastaringi jooksul tuleb Lenal, Trillel ja vanaisal võidelda nii iseenda kui ka mässavate loodusjõududega. Nende mereäärsest kodukülast Prömaka-Mathildest saab nüüd karmimate seikluste, suurte tunnete ja tõeliste draamade tander. Sest mis Lenal ja Trillel üle jääb, kui nende ehitatud parved lähevad põhja, meri uhub pudelposti koduranda, ja keegi ei hooli sellest, mida nad päriselt kõige paremini teha oskavad? Üks on igatahes kindel – keerulises olukorras need kaks võrratult kokkusobimatut sõpra alla ei vannu.

Epp Petrone. Hiir püksis

teksti esitanud Doris Tislar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 3 tundi 20 minutit

Ah et kuidas hiir püksi sai? Eks ikka kass püüdis... Epp Petrone kasvas üles Lõuna-Eestis, loomahullust ema ja loomaarstist vanaisa kõrval, ta elus oli palju kasse, hamstreid, kanu, sigu, mitu koera ja jänest, lisaks ka seiklusi hiirte, kukkede, tuvide ja hobustega. Need tõestisündinud lood on mõnusad lugeda kõigile loomahuvilistele alates koolilastest kuni täisealisteni.

Siri Pettersen. Odinilaps

teksti esitanud Helle Tiikmaa

Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2018

1 CD : DAISY raamat, 16 tundi 43 minutit

Kujuta ette, et sul puudub miski, mis kõigil teistel on. Miski, mis tõestab, et sa kuulud sellesse maailma. Midagi nii tähtsat, et ilma selleta oled sa eimiski. Katk. Müüt. Inimene. Viisteist talve vana Hirka saab teada, et on odinilaps – sabatu mädanik teisest maailmast. Põlatud. Kardetud. Taga aetud. Tal pole enam aimugi, kes ta on, ja keegi püüab teda tappa, et see saladuseks jääkski. Kuid leidub hullematki kui odinilaps ja Hirka pole ainus olend, kes on värvatest läbi murdnud. "Odinilaps" on "Kaarnaringide" triloogia esimene osa, vanapõhja mütoloogiast ja olustikust mõjutatud fantaasiateos. See on raamat võõravihast, pimedast usust ning õigusest või tahtest olla juht.

Sirje Purga. Mõtteid eepose "Kalevipoeg" pildikeelest

teksti esitanud Krista Ott

Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2018

1 CD : DAISY raamat, 9 tundi 48 minutit

"Lapsepõlvest alates olen tundnud suurt huvi ja austust eepose "Kalevipoeg" vastu, aimates selle sügavat tähendust. Nüüd olen töötanud juba kümme aastat "Kalevipoja" pildikeele lahtimõtestamisega. Sellest on sündinud kaks teost – põhjalikum uurimus ja käesolev raamat üldistavamal, kokkuvõtlikumal kujul. Tundepäraselt hindame kõik oma mütoloogiat, nii eesti rahva muinasjutte kui ka "Kalevipoega". Ometi oli nende sügavam tähendus veel avastamata. Olin isegi väga üllatunud sellest, kui suured inimarengu saladused avanevad meie eeposes pildikeele kaudu. seda avastust pakun nüüd ka teile, armsad lugejad." (Austusega Sirje Purga)

Anne Rekkaro. Priius kallis anne

teksti esitanud Anne Rekkaro

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 4 tundi 15 minutit

Saksamaalt Köningsbergist pärit, sõja järel lapsena Eestisse sattunud Anne Rekkaro lapsepõlvemälestused Hiiumaa külje all oleval Kassari saarel aastatel 1947 kuni 1960. Raamat räägib tolaeagsest külaelust, Oti talu elanikest ja kaunist Hiiumaa loodusest läbi lapse silmade.

Siiri Sisask. Hästijätt

teksti esitanud Külli Palmsaar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 32 minutit

Siiri Sisaski "Hästijätt" on mitmekihiline lugu. Autor jagab siin oma vanaema, sada aastat tagasi sündinud Elleni mälestuskilde, mis leiti ülestähendustena pärast tema surma. Samas peegeldab autor vanaema mälestuste pealt iseenda elu seiku. Tasapisi joonistuvad välja kaks sarnast naist eri ajastutes: tugevad, oma joone ajajad, igasugustes oludes hakkama saajad. Loo kulminatsiooniks on dialoogid vanaema surivoodil ning järelmänguks kingitused metsavaimudelt pärast vanaema surma.

Tallinna 20. sajandi arhitektuur arhitektuurijuht

teksti esitanud Helle Tiikmaa

Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2018

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 14 minutit

Arhitektuurigiid esitleb Tallinna 20. sajandi olulisemaid ehitisi, arvestades kesksemaid arhitekte ja ilmekamaid stiilirühmi. Teisalt on aga vaadeldud ka lihtsalt silmatorkavaid maju, mille kohta linnas ringiliikujal võib tekkida tahtmine saada lähemat infot. Objektid on grupeeritud lähtuvalt kujuteldavast liikumisest linnas piirkonniti.

Tarmo Teder. Kuuskümmend aastat hiljem. Mõtuse Jaani elu ja inimesed. I

teksti esitanud Inge Henk

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 21 tundi 16 minutit

Alles 60 aastat hiljem jõudis Jaani pähe teadmine kahest sarnasest sõidust, millest esimeses oli ta kõigest diploidne, jagunev rakk kusagil emase soojas üsakanalis, aga teises sõidus juba inimene, kes pidi vastutama oma tegude ja öise väljasviibimise eest. Alles 60 aastat hiljem, kui vahepeal ammu igaviku ajatõrde uppunud või kusagile vaheaega uinunud sekundid sähvatasid taas inimese närvirakkudes korraks nii nagu siis, ja vahepealset aega polnuks justkui olemas olnudki.

Anne Tyler. Hapu tüdruk

teksti esitanud Doris Tislar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2018

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 31 minutit

Pulitzeri preemia laureaat Ann Tyler toob lugejateni vaimuka ja hooga uusverisooni Shakespeare'i armastatud komöödiast "Törksa taltsutus". Kate Battista on oma eluga ummikus. Ta ei mõista, kuidas on saanud temast pelgalt ekstsentrilise isa ja ennast täis õe majapidajanna. Olukorda ei tee paremaks probleemid tööl – ehkki tema eelkooliealised hoolealused teda jumaldavad, pole nende vanemad sugugi rahul Kate'i ootamatute avalduste ja otsekohese maneeriga. Kate'i isal, teadlasel dr Battistal, on aga omad mured. Pärast aastatepikkusi pingutusi akadeemilisel rindel on läbimurre lõpuks ometi käeulatuses. Tema teadustöö võiks tuua abi miljonitele. Kui poleks üht tüütut probleemi: tema assistent Pjotr tahetakse maalt välja saata. Ja ilma Pjotrita kukuks kõik kokku. Dr Battista mõtleb välja pöörase plaani, kuidas Pjotri väljasaatmist takistada, ja nagu tavaliselt, loodab ta seejuures Kate'i ennastohverdavale abile. Ent Kate on marus. Seekord läheb isa küll üle piiri! Kuid peagi vaatab Kate asja juba sootuks uue nurga alt. Kirjastuse Hogarth julge ja ambitsioonikas sari toob lugejateni meie aja silmapaistvamate kirjanike tänapäevased tõlgendused Shakespeare'i teostest. Varem on samas sarjas ilmunud Howard Jacobsoni "Shylock on mu nimi" ja Jeanette Wintersoni "Sel pikal ajal".

Voldemar Õun. Tint

teksti esitanud Kaire Klaos

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2018

1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 42 minutit

1938. aasta romaanivõistlusel omistati kolmas preemia autorile, kelle pseudonüümiks oli Mardikas. Mõne aja pärast selgus, et selle nime all esines riigiametnik Voldemar Õun. Romaan pakub lugejale suurepärase sissevaate ühe ministeeriumi eluollu ja töösuhtesse, esitab paratamatuid konflikte ülemuskonna ning reatöötajate vahel, kirjeldab karjääriredelil ülespoole trügijate tihti ebaausaid võtteid ja vastukaaluks selles võitluses allajäänute nõrdimust ning lootusetust. Teose peategelane Alfred Niinep on kahekümne üheksa aastane, endas kõhklev, ülikooliõpingute lõpetamisega kimpus ning ebakindlal seisundil ministeeriumi hierarhias. Kõigele sellele lisab veelgi värvi tema heitlik armusuhe töökaaslase Helmi Leoliga.